

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8To/40/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7920010557
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Mitterpáková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7920010557.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Mitterpákovej a sudcov JUDr. Martina Michalanského a JUDr. Miroslava Baňackého PhD., na verejnom zasadnutí konanom v Košiciach dňa 12. septembra 2023, v trestnej veci proti obžalovanej A. B. pre prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák., o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Trebišov zo dňa 15.12.2022 sp. zn. 1T/100/2020 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolanie prokurátora.

odôvodnenie:

Okresný súd Trebišov rozsudkom zo dňa 15. decembra 2022 sp. zn. 1T/100/2020 oslobodil obžalovanú A. B., nar. XX.XX.XXXX spod obžaloby Okresnej prokuratúry Trebišov podanej pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin úverového podvodu podľa § 222 ods.1 Tr. zák., ktorého sa mala dopustiť tak, že

- v presne nezistenom čase dňa 11.11.2015 uzatvorila prostredníctvom internetovej aplikácie C. <D.> Zmluvu o pôžičke č. 4511111755 so spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s., Piešťany na osobu A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom E., F. G. H. XXXX/XX, preukazujúc sa občianskym preukazom I. XXX XXX, kde predmetom tejto zmluvy bolo financovanie kúpy mobilného telefónu zn. LG G4 S strieborný, IMEI:XXXXXXXXXXXXXXXX, v hodnote 386,- Eur, kde do zmluvy o pôžičke uviedla skutočné osobné údaje osoby A. B. a to meno, priezvisko, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu, jeho platnosť, trvalý pobyt, kontaktné telefónne číslo, ako aj názov zamestnávateľa a to firmu J. K., IČO: XXXXXXXX, avšak uviedla nepravdivý údaj o mesačnom príjme a to sumu 850,- Eur, pričom dňa 11.11.2015 bol mobilný telefón zn. LG G4 S strieborný ako aj zmluva o pôžičke odovzdané kuriérskej spoločnosti K. L. G., G. so sídlom M. J., L. N., vstup č. 10 Bratislava pod číslom zásielky 17112671 a táto kuriérska spoločnosť telefón spolu so zmluvou odovzdala dňa 12.11.2015 A. B., G. XXXX/XX, E., ktorá zmluvu o pôžičke podpísala a mobilný telefón prevzala a pri prevzatí zaplatila v hotovosti 2,-Eur, mesačne mala splácať úver po 16,- Eur po dobu 24 mesiacov, pričom nezaplatila ani jednu splátku, čím takýmto konaním vznikla škoda pre spoločnosť Home Credit Slovakia v sume 384,- Eur,

pretože nebolo dokázané, že skutok spáchala obžalovaná.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. poriadku súd poškodenú obchodnú spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: XX XXX XXX, s uplatneným nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie prokurátor, kde v písomných dôvodoch odvolania uvádza nasledovné:

Okresný súd Trebišov vzhľadom ku všetkým skutočnostiam, ktoré vyšli najavo počas vykonávania dokazovania na hlavnom pojednávaní dospel k záveru, že ku skutku, ktorý spočíval vo vylákaní pôžičky (úveru) od spol. Home Credit Slovakia, a. s., na kúpu konkrétneho mobilného telefónu zn. LG GS v

hodnote 386,- Eur, ktorý bol dodávateľom 02 Slovakia poskytnutý a pôžička naň nebola splácaná, síce došlo, avšak nebolo bez rozumných pochybností preukázané, že skutok spáchala práve obžalovaná A. B.. Podľa názoru súdu, na záver o vine obžalovanej B. nepostačujú výlučne závery súdnej znalkyne z odboru písomoznalectvo, odvetvia ručné písmo, že podpisy na zmluve o pôžičke a jej prílohách "S vyššou mierou pravdepodobnosti" vyhotovila obžalovaná, keďže žiadne iné dôkazy obžalovanú neusvedčujú zo spáchania žalovanej trestnej činnosti, nakoľko existuje dôvodné podozrenie, že pri páchaní skutku boli zneužitá osobné údaje obžalovanej B.'O., a teda takto zistený skutkový stav na základe aplikácie zásady "V pochybnostiach v prospech obžalovaného" musí byť hodnotený na jej prospech.

Po podrobnom oboznámení sa s odôvodnením rozsudku je potrebné dospieť k názoru, že prvostupňový súd v rozsudku vyslovil výrok, ktorý nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a súd nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy,

a to jednostranne iba s dôrazom na tie skutočnosti, ktoré boli prezentované obhajobou. Predovšetkým je opätovne potrebné poukázať na závery znaleckého posudku znalkyne z odboru písomoznalectvo, odvetvia ručné písmo B. B. I. G., ktorá s vyššou mierou pravdepodobnosti potvrdila, že podpisy na zmluve o pôžičke z 11.11.2015, na prílohe č. 2 k zmluve o pôžičke (tzv. informácie o finančnom sprostredkovaní) a na dodacom liste z 11.11.2015 vyhotovila obžalovaná A. B., čo už samo o sebe teda nemôže vyvolávať pochybnosť o otázke, kto v skutočnosti uzavrel zmluvu o pôžičke, ako to v odôvodnení napádaného rozsudku naznačuje prvostupňový súd, aj keď sa niektoré markanty môžu v elektronickom podpise odlišovať.

Vo vzťahu k doručovaniu objednaného mobilného telefónu zn. LG GS poukazujem na výpoveď svedka B. P., kuriéra pracujúceho v roku 2015 pre fy. ReMax, ktorý potvrdil, že doručované zásielky (t. j. aj tie od spoločnosti 02 Slovakia) vždy zásadne vydával až po predložení občianskeho preukazu, resp. iného dokladu totožnosti s tým, že v prípade, ak adresát údaje totožnosti diktoval, vždy si aspoň vizuálne skontroloval a overil ich pravosť. Ak bola zásielka doručovaná prostredníctvom kuriérskej služby, pri prevzatí bol zákazník vždy povinný podpísať samotnú zmluvu (v prípade, ak bola zmluva uzatvorená na diaľku) ako aj tzv. driver list, čiže preberací protokol od fy. ReMax. Svedok P. taktiež vyvrátil tvrdenia obžalovanej B. v tom smere, že má kamarátsky vzťah s jej bývalým zamestnávateľom J. K., u ktorého v inkriminovanom období pracovala, keď uviedol, že ho pozná iba zbežne z videnia a práve naopak na adresu samotnej obžalovanej B. svedok P. uviedol, že ju pozná z pravidelného doručovania zásielok pre spoločnosť 02 Slovakia.

Ak obžalovaná A. B. vo svojej výpovedi tvrdila, že osobné údaje z jej občianskeho preukazu boli zneužitá, pričom týmito údajmi disponoval jej bývalý zamestnávateľ J. K., s ktorým viedla súdny spor kvôli nevyplateniu mzdy, javí sa to prinajmenšom ako účelové až nelogické tvrdenie, pretože z vykonaného dokazovania vyplynulo, že obžalovaná B. si svoj občiansky preukaz zmenila až v roku 2020, t. j. po 2 rokoch od momentu, keď jej bolo vznesené obvinenie v tejto trestnej veci a ako dôvod uviedla zmenu bydliska, pričom po tom, ako sa dozvedela, že jej občiansky preukaz mal byť zneužitý, t. j. najneskôr po vznesení obvinenia, neurobila žiadne špeciálne opatrenia, ale celú záležitosť považovala za uzavretú len tým, že jej bol na základe jej reklamácie doručený ospravedlňujúci list od spoločnosti Home Credit Slovakia a. s., čím podľa môjho názoru porušila aj tzv. obvyklú mieru opatrnosti.

Aj vypočutý svedok J. K. potvrdil, že od obžalovanej ako svojej bývalej zamestnankyne nepožadoval jej doklady totožnosti alebo ich kópie, pretože tieto údaje vždy zasiela l zamestnanec priamo ekonómke s tým, že obžalovanej B. z dôvodu veľkého počtu exekučných konaní vyplácal mzdu tzv. "na ruku", resp. že jej mzda za obdobie od 01/2015 do 12/2015 predstavovala iba 190,- Eur (tento vymeriavací základ bol potvrdený aj Sociálnou poisťovňou), pričom mzdu vo výške 850,- Eur (t. j. uvedený údaj o výške príjmu v zmluve o pôžičke) jej rozhodne vyplácaný nebol. Záver o tom, že obžalovaná uviedla nepravdivé údaje o výške svojho mesačného príjmu a tým uviedla poškodenú fy. Home Credit Slovakia a. s. do omylu, potvrdzuje aj výpoveď splnomocneného zástupcu P. K. J., ktorý uviedol, že nakoľko v roku 2015 bola výška životného minima stanovená na 198,- Eur, pri skutočnom preukázateľnom príjme obžalovanej 190,- Eur by spotrebiteľský úver rozhodne nesmel byť poskytnutý, preto obžalovaná mala a mohla mať podľa ich názoru rozhodne motív vylákať od poškodeného úver uvedením do omylu spočívajúcim v uvedení nesprávneho údaju o výške mesačného disponibilného príjmu a tým sledovať záujem na vlastnom obohatení sa.

Nesprávnosť výroku, ktorým súd oslobodil obžalovanú spod obžaloby vyplýva z toho, že sa v rozsudku nevysporiadal so všetkými skutočnosťami dôležitými pre rozhodnutie a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Súd nesprávne vyhodnotil rozhodujúce výpovede svedkov a eliminoval ich vierohodnosť. Uvedené pochybenia súdu napokon viedli k nesprávnemu výroku o oslobodení obžalovanej spod obžaloby, pretože existujúce dôkazy, najmä znalecký posudok z odboru písomznalectva, odvetvia ručného písma spolu s priamymi svedectvami B. P. a J. K. vytvárajú dostatočne ucelenú logickú reťaz dôkazov nasvedčujúcu tomu, že obžalovaná A. B. spáchala žalovaný skutok spôsobom uvedeným v obžalobe a tým naplnila všetky obligatórne znaky skutkovej podstaty prečinu úverového podvodu v zmysle § 222 ods. 1 Tr. zákona.

S poukazom na uvedené navrhuje, aby Krajský súd v Košiciach zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku napadnutý rozsudok Okresného súdu Trebišov sp. zn. 1T/100/2020 zo dňa 15.12.2022, čo do výroku o oslobodení obžalovanej A. B. spod skutku obžaloby a vec v súlade s ustanovením § 322 ods. 1 Tr. poriadku vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

K odvolaniu prokurátora sa písomne vyjadrila aj obžalovaná, ktorá uvádza, že okresný súd už v rozsudku zo dňa 15.12.2022 odôvodnil svoje rozhodnutie o nevine obžalovanej presne, logicky a s právnou erudovanosťou, s týmto odôvodnením sa ako obžalovaná plne stotožnila.

Prvostupňový súd správne a podrobne uviedol, aké pochybnosti v dôkazoch proti nej ho viedli k oslobodzujúcemu rozsudku. Jediným svedkom proti nej v tejto trestnej veci bol kuriér B. P., ktorý uviedol, že ju poznal z doručovania zásielok do prevádzky spoločnosti 02, kde pracovala, na rozdiel od prípravného konania na hlavnom pojednávaní uviedol, že nevie či jej doručoval zásielky aj na domácu adresu. Svedok jednoznačne klamal, nakoľko podľa jej pracovného zaradenia nepracovala na prevádzke 02, pracovala v teréne a nemohol jej teda na pracovisku doručovať zásielky. Pri konfrontácii medzi ním a ňou pred vyšetrovateľom oslovil spontánne jej obhajkyňu s tým, že on ju pozná, čo jednoznačne nasvedčuje tomu, že klame. Ako tiež uviedol súd, sám tento svedok je právoplatne odsúdený a aj naďalej stíhaný za trestnú činnosť spojenú s vylákaním mobilných telefónov od spoločnosti 02 ako kuriér.

Ako tiež správne uviedol súd, znalkyňa, ktorá uviedla, že podpisy na listinách sú s vyššiu mierou pravdepodobnosti vyhotovené ňou, mala k dispozícii len kópie listín (podľa jej názoru znalecká prax sa v takýchto prípadoch prikláňa k tomu že nie je možné vyhotoviť znalecký posudok bez originálnych listín) a navyše znalkyňa mala k dispozícii tzv. driver list podpísovaný pri údajnom doručovaní mobilného telefónu, ktorý je zjavne odlišný od podpisov na listinách vyhotovených súčasne.

V priebehu dokazovania vznikol chaos už pri zisťovaní kedy, kde a akým spôsobom bola uzatváraná zmluva so spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s., kde 04.04.2018 v trestnom oznámení poškodená spoločnosť uviedla, že zmluvu uzatvárala osoba vystupujúca pod jej menom v predajni 02 vo Vranove nad Topľou s predajcom J. J., v podaní 25.05.2018 tvrdila, že zmluva bola uzavretá týmto spôsobom so ňou osobne, v podaní 21.11.2018 poškodená uviedla, že zmluva bola vyhotovená v elektronickej podobe a podpísaná elektronickým podpisom v predajni 02. Na hlavnom pojednávaní zástupca poškodenej spoločnosti uviedol, že zmluva nebola vyhotovená v predajni 02 ale bola niekým vyhotovená na webovom formulári spoločnosti 02 Slovakia alebo prostredníctvom e-shopu online alebo prostredníctvom internetovej aplikácie www.02.sk. Z dokazovania teda absolútne nevyplýva, kto a akým spôsobom zmluvu nech už akýmkoľvek spôsobom vyhotovil.

V spornej zmluve o pôžičke je na 1. a 3. strane zmluvy rozdielny údaj o občianskom preukaze, je tam uvedené telefónne číslo, ktoré používala do 18.10.2015, teda predtým, než niekto zmluvu v jej mene uzavrel a telefónne číslo uvedené na driver liste nepatrilo jej, ale jej svokre J. M. B.. Je nelogické, ak by mala v úmysle vylákať od spoločnosti 02 mobilný telefón, aby do zmluvy uvádzala vlastné údaje a ešte k tomu nesprávne, ktoré by v podstate znemožnili doručenie a prevzatie objednanej zásielky.

Ako už vyššie uviedla a ako správne vyhodnotil aj súd, jej podpis na tzv. driver liste, ktorý mala podpísať pri prevzatí zásielky je zjavne odlišný od podpisov na iných listinách. Navyše chce poukázať na to, že tento podpis je napísaný naprieč logom kuriérskej spoločnosti Packeta, čo je zjavne vylúčené, keďže v čase doručovania zásielky bol kuriér B. P. kuriérom spoločnosti ReMax, t.j. predchodcom spoločnosti Packeta. Obchodné meno Packeta s príslušným logom začala kuriérska spoločnosť používať až od 01.10.2021, t.j. driver list zo dňa 11.11.2015 je zrejme podvrhnutý neznámou osobou.

Ďalšie hlboké pochybnosti o tom, že má s touto zmluvou nejakú súvislosť vyvoláva zmätočná upomienka zo dňa 02.02.2017 (podotýka, že ide o prvú upomienku, v ktorej sa vôbec dozvedela o údajnej zmluve, pričom jej bola doručená až po 16 mesiacoch od údajného uzavretia zmluvy). Zmätočné je i ospravedlnenie spoločnosti Home Credit z 13.02.2017 (reagujúce na jej telefonický protest proti predchádzajúcej upomienke), kde sa spoločnosť ospravedlňuje, že jej poslala upomienku chybne, avšak zároveň žiada naďalej uhrádzať splátky, ktoré však nikdy uhrádzané neboli.

V neposlednom rade tiež poukazuje na to, že v obdobnej veci kde bolo proti nej vedené trestné stíhanie pre 18 obdobných skutkov (spolu cca 100 čiastkových skutkov), bolo toto stíhanie právoplatne zastavené, pretože nebolo preukázané, aby sa ich ona dopustila.

Z týchto dôvodov navrhuje odvolanie okresného prokurátora zamietnuť ako nedôvodné.

Na podklade takto podaného odvolania krajský súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Z obsahu napadnutého rozsudku je preukázané, že okresný súd pri oslobodení obžalovanej vychádzal z výsluchu obžalovanej, svedka P. K. J. (zástupcu poškodenej spoločnosti Home Credit Slovakia a.s.), B. P. (doručujúceho kuriéra) a J. K. (pre ktorého obžalovaná pracovala v čase skutku), prečítaním znaleckého posudku z odvetvia písomznanectva a prečítaním listinných dôkazov, ako aj podstatnej časti vyžiadaného vyšetrovacieho spisu vzťahujúceho sa na obdobnú vec obžalovanej a na základe takto vykonaného dokazovania dospel k záveru, že v konaní nebolo preukázané, že skutok spáchala obžalovaná.

Okresný súd sa vo svojom rozhodnutí podrobne a vyčerpávajúcim spôsobom vysporiadal s dôkazmi, ktoré podľa prokuratúry ako nositeľa dôkazného bremena mali nasvedčovať o vine obžalovanej, a to hlavne z výpovede svedka B. P., kde poukázal na nedostatky pri doručovaní zásielky pri doručovaní zásielky, nejasnosti pri rekognícii, keď si svedok obžalovanú pomýlil s obhajkyňou ako aj skutočnosť, že tento svedok bol právoplatne odsúdený a je stíhaný za trestnú činnosť spojenú s podvodným vylákaním mobilných telefónov od spoločnosti O2, ktorej sa dopustil ako kuriér. Obžalovaná podľa názoru okresného súdu nie je usvedčovaná ani výpoveďou svedka J. K..

Okresný súd sa vysporiadal aj s dôkazom, ktorý podľa obžaloby mal usvedčovať obžalovanú zo spáchania trestného činu, a to so závermi znaleckého posudku podaného znalkyňou z odboru písomznanectva, odvetvia ručné písmo, kde znalkyňa uviedla, že podpisy na zmluve o pôžičke a na dodacom liste s vyššou mierou pravdepodobnosti vyhotovila obžalovaná A. B.. Okresný súd však v tejto súvislosti správne konštatuje, že znalkyňa posudzovala podpisy len na kópiach uvedených dokumentov, originály neboli v trestnom konaní k dispozícii a neskúmala podpis údajne obžalovanej na tzv. driver liste podpísanom pri doručovaní písomného vyhotovenia zmluvy a mobilného telefónu, ktorý je zjavne odlišný od podpisov na dokumentoch predložených znalkyni.

S týmto záverom okresného súdu sa krajský súd v celom rozsahu stotožňuje a dodáva, že ak znalec pri spracovaní znaleckého posudku vychádzal z kópie spornej písomnosti, pretože nebol predložený originál spornej písomnosti, kópiu sporného podpisu znalec skúma ako izolovaný jav, nakoľko k pravosti písomnosti ako jedného nedeliteľného celku sa na základe kópie písomnosti nemôže vyjadriť. Znalec nemôže overiť, či sporná písomnosť je alebo nie je výsledkom technického falšovania, montáže a či sporný podpis nevznikol tak, že bol na písomnosť prenesený pomocou technických prostriedkov z inej písomnosti, ktorá obsahom, formou vyhotovenia vôbec so skúmanou kópiou spornej písomnosti nesúvisí.

Ďalšie pochybnosti, na ktoré správne poukázal okresný súd, a to podávanie trestného oznámenia spoločnosťou Home Credit Slovakia, údaje o písomnom vyhotovení zmluvy, objednanie a prevzatie konkrétneho mobilného telefónu, uvedenie kontaktných telefónnych čísiel, ospravedlnenie spoločnosti Home Credit Slovakia, uznesenie Okresnej prokuratúry Trebišov sp. zn. 1 Pv 222/16/8811 zo dňa 16.10.2017 správne viedli okresný súd k tomu, že nebolo jednoznačne preukázané, že skutok, ktorý je predmetom obžaloby, spáchala obžalovaná.

Okresný súd svoje závery podrobne a vyčerpávajúcim spôsobom uviedol v napadnutom rozhodnutí a krajský súd sa v celom rozsahu s týmito závermi stotožňuje a v podrobnostiach na ne poukazuje.

V konaní, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku, okresný súd vzal do úvahy všetky rozhodujúce skutočnosti tak v prospech ako aj v neprospech obžalovanej a nepochybil, keď oslobodil obžalovanú spod obžaloby prokurátora, pretože nebolo nepochybne preukázané, že skutok spáchala obžalovaná.

Súd je v každej trestnej veci povinný postupovať tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na jeho rozhodnutie. Je potrebné s rovnakou starostlivosťou objasňovať okolnosti svedčiace tak v prospech obžalovaného ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho neprospech, aby bolo možné vyniesť spravodlivé rozhodnutie. Preto je potrebné, aby súd dostatočne objasnil vec v takom rozsahu, aby bolo jednoznačne preukázané, že existuje spoľahlivý záver, že žalovaný skutok spáchal obžalovaný, inak nemožno dospieť k odsudzujúcemu rozsudku. Súd nemôže vyvodzovať náležité zistenie skutkového stavu veci z domnienok a hypotéz, čo aj s vysokým stupňom pravdepodobnosti, pokiaľ pripadá do úvahy aj iný priebeh skutkového deja.

Pokiaľ ostanú po vykonaní všetkých dosiahnuteľných dôkazov v akomkoľvek smere pochybnosti o vine obžalovaného a tieto pochybnosti sa týkajú skutkových zistení, musí rozhodnutie súdu vyznieť v prospech obžalovaného. Zásada prezumpcie neviny sa musí prejavíť v rozhodnutí v tom zmysle, že sa uplatní zásada in dubio pro reo. Skutkový základ rozhodnutia v trestných veciach musí byť zistený mimo dôvodnú pochybnosť, nestačí iba zistenie pravdepodobnosti.

Vzhľadom k tomu, že dôkazy v predmetnej trestnej veci neumožňujú jednoznačný a nespochybniteľný záver o vine obžalovanej zo spáchania žalovaného skutku a ani v odvolacom konaní neboli doručené ďalšie dôkazy, ktoré by tieto pochybnosti odstránili, krajský súd zamietol odvolanie prokurátora ako nedôvodné.

To boli dôvody, pre ktoré krajský súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia, pričom toto uznesenie bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.